

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izjaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številka račun št. 11.406

„JUTRA“

Skrbi in težave naših železničarjev

iz govora narodnega poslanca dr. LJUDEVITA PIVKA

Pri proračunu prometnega ministrstva je posegel v debato tudi naš mariborski narodni poslanec g. dr. Ljudevit Pivko ter se dotaknil vprašanj položaja železničarjev in razmer v delavnicah. Ugotovil je, da sta znižanje izdatkov in varčevanje zadela samo na mesečnice, a najbolj dela v s t v o. Posledica je, da so znižali v nevdržan položaj ter so takorekoč na robu propada, kar mora neizogibno vplivati tudi na varnost prometa samega. Ponovno znižanje plač je doseglo že tako stopnjo, da se mora človek resno vprašati, ali je sploh še mogoče ob takem stanju vršiti naporno in odgovorno službo v re-
du? Tudi strokovnjaki sami priznavajo, da so redukcije plač skupaj z redukcijami osebja spravile redno funkcioniranje naših prometnih ustanov v resno nevarnost. Zato se mora tak praksi energično napraviti konec! Reducirajo naj se predvsem le oni, ki so za službo nesposobni in slabo kvalificirani, ki imajo drugod dohodke ter naposled morda še oni, ki imajo priliko in možnost najti drugačen služek. Toda teh je dandanašnji gotovo zelo malo.

Spičjo teh razmer pomeni odlok generalne direktije, ki je 31. avgusta lani obvestila vse direktije, da se v delavnicah in kurilnicah zniža delavni čas od 8 na 7, ob sobotah pa na 6 ur, temvečji udarec. Pri gradbenih sekcijah je bilo v praksi že od aprila znižanje delavnega časa, tako, da so imeli delavci skoraj vsak teden brezplačen dopust. Pri nekaterih sekcijah so delali samo 14 do 18 dni na mesec, tako, da je znašal zaslužek posameznega delavca v mesecu samo 200 do največ 450 Din. Naravna posledica je, da so delavci telesno docela izmožgani in oslabele, ker si ne morejo privoščiti tečne hrane; najbolj pa trpe delavske družine, ki morajo naravnost stradati. So primeri, ko železniški delavci niti svojih otrok ne morejo pošiljati v šolo, ker nimajo kaj obleči. Mesečni zaslužek takega delavca v Sloveniji ne zadostuje niti za najemnino, kaj šele za druge življenjske potrebščine. Ali se more potem kdo čuditi, če je delavstvo spričo tega nerazpoloženo in opravlja svoj posel le z nevoljo?

Tudi način določevanja mezd v posameznih krajih je krivičen. Tako imajo delavci v mariborskih delavnicah in kurilnicah nižje plače kakor drugod. Delavci v kurilnicah zaslužijo od lanskega 1. januarja dalje na mesec po 120 do 500 Din manj, ker je ukinjeno vse akordno delo. To znižanje je posledica nezadostnih kreditov za delavnice in kurilnice, a pri

vsem tem je bilo še odrejeno, da se morajo celo pri teh kreditih doseči prihranki najmanj v višini 5 odstotkov. Orisal je nadalje tudi položaj drugih delavskih kategorij, zlasti progovnih delavcev, in grajal prakso, da prometno ministrstvo ne spoštuje niti svojih lastnih pravilnikov. Po teh pravilnikih je delavstvu zagotovljen na mesec 20-dnevni zaslužek po 8 ur. Delavni čas bi moral znašati torej najmanj 160 ur, v resnici pa znaša komaj 130 ur, ali še manj, tako, da izgube delavci zaradi tega še nadaljnjih 120 do 300 Din. Morajo pa v polnem iznosu plačati prispevke za pokojninski sklad in bolniško zavarovanje. Delavci na področju ljubljanske direktije zaslužijo sedaj na mesec 300 do največ 600 Din! Prav v tej direktiji pa so uslužbenci večinoma starejši oženjeni ljudje, ki morajo skrbeti za družino. Stanovanjske razmere so v Sloveniji najmanj ugodne in so stanovanja nesorazmerno draga. Zato je razumljivo, da je položaj železniških delavcev v Sloveniji naravnost katastrofalen.

Edini izhod iz tega položaja je, da se zagotovi železniškemu delavstvu po pravilniku določenih 160 delovnih ur na mesec in da se plače na novo uredi. To zahteva interes prometne službe, pa tudi interes države, kajti zadovoljno delavstvo bo najboljša opora narodne in državne misli. Vsekakor bi pa bilo v interesu prometne službe, da se redno namešča nov naraščaj. Ta pa ne more dobiti službe, dokler je ne zapuste stari nameščenci, ki so ali dopolnili svoja služba na leta, ali jim starost in onemoglost ne dovoljuje izvrševati službe. Ljudje pa se ne upokojujejo, čeprav služijo že več kakor predpisano dobo. Zato se mlajše moči nameščajo večinoma le kot dnevničarji; zanje v eksekutivni službi ni mesta niti kredita. Poglavje zase so strojevodje, ki nosijo leta in leta silno odgovornost za stroje, življenje potnikov in varnost tovorov. Vendar se jim ne posveča nikaka skrb in se jim ne zagotove pogoji, da bi mogli živeti brez skrbi za svojo usodo. Da pri nas ni več nesreč, je treba pripisati zato samo skrajnemu požrtvovalnemu delu strojevodij. Plačani so škandalozno slabo, pa jim mimo tega odtrgujejo včasih še do 300 Din na mesec za razne globe. V prometnem ministrstvu se pripravlja načrt za spremembo zakona o državnem prometnem osebju z dne 21. junija 1931. Sprememba tega zakona je v resnici nujno potrebna, toda tako, da se bodo ti kričeči nedostatki temeljito odpravili!

Julij Gömbös na potu v Rim

iz Budimpešte je odpotoval včeraj popoldne, zvečer je bil v Gradcu in prispe danes v Rim

BUDIMPEŠTA, 12. marca. MTI poroča: Ministrski predsednik Gömbös je odpotoval včeraj ob 13.30 v Rim. Spremljajo ga italijanski poslanik v Budimpešti, knez Colona, zastopnik poslaništva Apor in ravnatelj oddelka za tisk Antal. Na kolodvoru so predsednika vlade pozdravili avstrijski poslanik von Hannel, uradniki italijanskega in avstrijskega poslaništva, minister financ, minister trgovine, najvišji uradniki predsedništva ministrskega sveta in ministrstva za zunanje zadeve. Preden je predsednik Gömbös odpotoval, je dal časnikarjem tole izjavo: »Moje potovanje v Rim je zvezano z velikimi pričakovanji, ker

ne žele samo udeleženci konference, marveč vsa Evropa, da se rešijo problemi, ki so na dnevnem redu. Prav vsakdo v Evropi si želi miru in konkretne rešitve.« Gömbös je prispel sinoči v Gradec, odkoder se je odpeljal dalje v Italijo čez Bruck in Beljak, tako, da je obšel Jugoslavijo.

PRINC SIKST UMIRA.

PARIZ, 12. marca. Listi poročajo, da se je stanje brata bivše cesarice Zite, princa Siksta, tako poslabšalo, da so izgubili zdravniki vsako upanje, da ga rešijo. Njegova sestra, cesarica Zita, je odpotovala v Pariz in ga obiskala v sanatoriju.

Naša zunanja politika

Proračunske debate — Sprejeti proračuni ministrstev za gozdove in rudnike, socialno politiko in narodno zdravje, in finance — Ekspoze ministra Jevtiča

BEOGRAD, 12. marca. V soboto je razpravljala narodna skupščina najprej o proračunu ministrstva za gozdove in rudnike. Ekspoze je podal v zastopstvu resornega ministra minister Demetrovič. Govoril je o padanju dohodkov, o težki krizi gozdarstva, a izrazil upanje, da je najtežje že prestano. Vlada bo upravo svojih podjetij temeljito reformirala, pripravila nove zakone, med njimi tudi rudarski zakon. V debati so govorili tudi slovenski poslanci dr. Vošnjak, Anton Cerer in inž. Pahernik. Ob 14. uri je bil proračun sprejet. Na popoldanski seji je prišel na vrsto proračun ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje za ekspozejem ministra Ivana Pucija. Pri debati je govorilo 40 poslancev, med njimi Slovenec inž. Pahernik o vojnih oškodovancih v Mežiški dolini. Pozno v noč je bil sprejet tudi ta proračun. Na včerajšnji popoldanski seji je skupščina razpravljala o proračunu finančnega ministrstva. Minister ni podal ekspozeja, ker je o vseh vprašanih govoril že prej. V debati so se oglašali Slovenci dr. Vošnjak, ki je sprožil vprašanje vojne odškodnine na Slovenskem; Anton Cerer, ki se je zavzemal za dvig našega celotnega gospodarstva; Jakob Zemljič, ki je obrazložil obupni položaj kmeta; Anton Klinc, govoreč istotako o položaju kmeta in o nevdržni praksi eksekucij; Dako Makar, omenjajoč zlasti bedo Bele Krajine; Ivan Lončar, ki je naglasil, da je izterjevanje davkov padlo lani v vseh banovinah, ponekod celo za 47%, samo v Sloveniji je bilo lani plačanih več davkov kakor prej; inž. Pahernik, ki je govoril o davčnih bremenih v

zvezi z našimi gozdovi in lesno krizo ter Vekoslav Spindler, ki je razpravljaj predvsem o davčni praksi, eksekucijah, kaznih zaradi trošarine, pomanjkanju rdeče soli in previsoki ceni bele soli, kakor tudi sladkorja, o predvojnih obveznicah avstro-ogrske državne rente itd. Ob 19. uri je bil proračun sprejet. Danes je pričela seja ob 10. uri; na vrsto je prišel proračun zunanega ministra.

Zanimanje za ekspoze ministra doktor Jevtiča je bilo zelo veliko. Vse tože in galerije so zasedene. Navdušeno pozdravljen je podal minister najprej pregled o zunanepolitičnem položaju naše države in naslikal mednarodne pogodbe in njih obveznosti kot temelje svoje politike. Zvesta ideji Društva narodov je Jugoslavija uskladila vse svoje akcije s to mednarodno ustanovo, da more biti tako neupogljiva čuvarka miru in mirovnega poslanstva. Po izstopu nekaterih držav, zlasti Nemčije, iz Društva Narodov, je bilo očito, da se stremi po režimu velesil. Ta namera je bila najbolj izražena v paktu štirih velesil, ki je pa ostal neratificiran in le na papirju. Stališče, ki ga je v tem oziru zavzela Jugoslavija, je vsakomur jasno. V drugem delu svojega ekspozeja je govoril minister o politiki male antante ter orisal zlasti položaj po sklenitvi pakta o novi organizaciji te zveze. Nato je opozoril na nadaljnje ukrepe, ki se pripravljajo glede poglobitve skupnega političnega in gospodarskega dela in še tesnejšega zblizanja. Ob času poročila minister še govori.

Velike vaje angleške vojne mornarice

Poizkus za primer vojne na Atlantskem oceanu in v Sredozemskem morju

London, 12. marca.

Letošnji manevri angleške mornarice so se pričeli v trikotu Gibraltar—Azori—Lacoruna. Manevrov se bosta udeležili celokupna sredozemska mornarica in celokupna državna mornarica, ki markira napadalca. Načrt, po katerem bodo izvedeni manevri, je zamišljen tako-le: pot v srednem in južnem Atlantskem oceanu je za ladje zaprta. Anglija pa nujno potrebuje ži-

veža, ki ga mora dovažati po Sredozemskem morju ali pa po poti mimo Rta dobre nade. Naloga enega dela mornarice je, braniti ladje z živžem, ki vozijo s hitrostjo 12 mil, drugega dela pa, odrezati Anglijo in popolnoma zapreti naznačeno pot. Napadala mornarica se je vsidrala na Azorih, dočim je drugi del mornarice odplul proti Gibraltarju.

Španija pred usodnimi dogoki

PARIZ, 12. marca. Po zadnjih vestih iz Madrida, je položaj po vsej Španiji zelo resen in obstoja nevarnost, da bodo nastali zaradi vladnega sklepa, po katerem naj bi bila razpuščena glavna delavska zveza, v kateri je organiziranih nad milijon delavcev, do velikih neredov. Z ozirom na razdraženost duhov v vsej Španiji, bi se mogla iz teh neredov izcimiti meščanska vojna. Z druge strani pa pišejo angleški listi, da se organizirajo po raznih krajih dobro organizirane hajduške tolpe. Velike banke in druge slične ustanove so močno zastražene.

Nemčija, Avstrija in nemške narodne manjšine

DUNAJ, 12. marca. Avstrijska vlada je povzročila ustanovitev nove organizacije za nemške narodne manjšine na Dunaju, ker je ugotovila, da vodi vsenemško manjšinska organizacija s centralo v Stuttgartu v Nem-

čiji, pri kateri so včlanjene manjšine v Jugoslaviji, na Danskem, Estonskem, Litvanskem, Poljskem, Romunskem, Ruskem, Češkoslovaškem, Madžarskem in v Italiji med temi manjšinami narodnosocialistično politiko. Predsednik nove avstrijske zveze je dr. Henrik Mataja (čistokrven Nemec!). Proti tej novi organizaciji pa ni nastopila sedaj samo Nemčija, temveč so se ji uprle vse manjšine, ki odgovarjajo Dunaju, da obstoja le en sam nemški narod, čeprav je razdeljen z državnimi mejami.

PLEBISCIT V ŠVICI.

BERN, 12. marca. V Švici je bil včeraj zelo važen in odločilen plebiscit za bodočnost federacije. Vlada je izdelala zakonski predlog o zaščiti federacije, po katerem je strankam prepovedala organizirati oborožene formacije. Proti temu so nastopili komunisti in socialisti ter skrajne desničarske stranke, ki so zahtevale plebiscit glede omenjenega zakonskega predloga. Izid še ni znan.

Dnevne vesti

Spremembe v železniški službi. Vpoko-
leni so: Franc Ferk, Maribor, glavni ko-
lodvor; Kunšek Karel, kurilnica, Mari-
bor; Ivan Kumer, progovna sekcija, Ma-
ribor, glavna proga; Viktor Bohak, Mari-
bor, glavni kolodvor; Franc Pezdovšek,
Maribor, glavni kolodvor; Blaž Frece,
kurilnica, Maribor; Mihael Kreutzer, pro-
govna sekcija Maribor, koroška proga;
Jože Jagrovič, kurilnica Maribor; name-
šteni pa so za uradniške pripravnike: Fr.
Remer v kurilnici Maribor, Ignac Lani-
šek, Ivan Zlatnik, France Janžekovič in
Ivan Pukaj, vsi pri progovni sekciji v
Ptuju.

Nov sodni tolmač za nemški jezik. Ape-
lacijsko sodišče v Ljubljani je imenovalo
g. Slavka Strmška, učitelja meščanske
šole pri Sv. Lenartu v Slov. goricah, za
stalnega zapriščenega sodnega tolmača
za nemški jezik na sedežu okrajnega so-
dišča pri Sv. Lenartu v Slovenskih gori-
cah.

Mali harmonikarji v Beogradu. Pro-
metno ministrstvo je odobrilo 20 članom
malih harmonikarjev iz Maribora prosto
vožnjo, 30 pa četrtinsko vožnjo iz Mari-
bora v Beograd ter nazaj. Mladi harmo-
nikarji prirede 30. t. m. v Beogradu kon-
cert.

Iz mariborske industrije. Tvrdka Ka-
rel Thoma, tvornica svile, namerava pre-
mestiti in sezidati svojo novo tovarno
na Pobrežju pri Mariboru. Mariborska
tvornica d. z. o. z. v Mariboru pa je za-
prosila za uporabo dovoljenja za tek-
stilno tovarno v Motherjevi ulici.

Poškodba. Včeraj je padel 9-letni Bran-
ko Černovšek v Mariboru ter se hudo
poškodoval. Prepeljali so ga v bolnišni-
co.

Starček je izginil. Na mariborski poli-
ciji se je včeraj oglašila Marija Rakovi-
čeva, posestnica od Sv. Križa nad Mari-
borom ter prijavila, da je izginil brez sle-
du njen mož, 73letni Alojz Rakovič. Iz-
povedala je, da je šel k notarju in dal pre-
pisati posestva na oba svoja sina. Od te-
ga dne je izginila za starim posestnikom
vsaka sled. V Maribor ni prišel, če pa je
prišel, se pri notarju ni zgledil. Doma so
vsi v skrbeh in obupani mislili, da se
mu je pripetila kaka nesreča. Policija in
grozniki ga iščejo.

Dve nezgodi. Včeraj popoldne se je pri-
petila v tovarni Zelenka & Comp. huda
nezgoda. 23letni delavec Alojzij Letnik se
je polil po vsem telesu z vrelo črno bar-
vo za barvanje platna ter zadobil velike
opeklime. V Marenbergu pa se je na poti
iz šole domov igral krojaški vajenec s
flobertovko, katera se mu je sprožila in
zadela njegovega tovariša, dimnikarske-
ga vajenca Henrika Sebacherja. Kroglja
se je zarila Sebacherju v pljuča. Oba po-
nesrečenca se zdravita v mariborski bol-
nišnici.

Izgubljeno in najdeno. V mesecu fe-
bruarju so bili policiji prijavljeni in od-
dani naslednji predmeti: poročni prstan,
beli svileni šal, rožni venec, hudilka, par
naočnikov, ženska ročna torbica s štirimi
ključi, 20 dinarjev, rjava ženska ročna
torbica, 2 žepna roba in 6 Din. sveženi
ključev, 2 psa, par usnatih rjavih roka-
vic, zlato nalivno pero, beli svileni šal,
mlad volčji pes in 1 čistilo.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo. Dne
15. marca prispe v Beograd nemška de-
legacija, da sklene z Jugoslavijo novo
trgovinsko pogodbo. Zavod za pospeše-
vanje znanje trgovine sporoča, da ni res
da bi bila Jugoslavija z Nemčijo v brez-
pogodbenem stanju, ker pogodba z Nem-
čijo dne 1. marca ni bila odpovedana in
zato traja še naprej.

Drugi stotisoč dinarjev je začela naša
Protituberkulozna liga zbirati za svoj
azilni fond, ki naj omogoči nameravaro
graditev azila za siromašne tuberkuloz-
ne bolnike. Spominjajte se pri vsaki pri-
liki najbednejših med bednimi! Če vsak-
do stori svojo dolžnost do bližnjega, bo
kmalu zbranih tudi drugih stotisoč dinar-
jev!

Carigrad postane svobodno pristanišče.
Na vzpodbudo panbalkanske gospodarske
konference se vodijo med balkanskimi
državami pogajanja, da se proglasi Cari-
grad za svobodno pristanišče. Področje
svobodne luke bi obsegalo vse carigrad-
sko mestno ozemlje.

**Danes kabaretni večer. V torek! Sven-
gali! zadnjič v »Veliki kavarni«.**

Ogenj. Požari v Račah in okolici se
se začeli zopet množiti. Tako je pred-
včerajšnjim pogorelo poslopje posestnice
Katarine Kozoderc, zgorelo je tudi več
slame in gospodarskega orodja. Škoda, ki
jo je povzročil požar, znaša nad 45.000
Din. Kdo je ogenj podtaknil, doslej še ni
znano, sumijo pa, da ga je zanel zločin-
čeva roka.

**Občni zbor mariborskih rezervnih čast-
nikov.** Včeraj dopoldne je imel maribor-
ski pododbor Združenja rezervnih častni-
kov v dvorani hotela »Pri Zamorcu« svoj
letošnji redni občni zbor. Občnega zbora
se je udeležilo lepo število članov in bo-
jevnikov, navzoča pa sta bila tudi za-
stopnik častniškega zbora mariborske gar-
nizije konjeniški polkovnik g. Spira Ča-
kovsky in major g. Maslač. Iz predsed-
niškega poročila g. Perhacca je bilo raz-
vidno, da je mariborski pododbor v pre-
teklem poslovnem letu zelo živahno delo-
val. Prav tako zadovoljivo je bilo poro-
čilo pododborovega tajnika g. Korbarja.
Mariborski pododbor šteje 341 rednih
članov rezervnih častnikov. Blagajniško
poročilo je podal blagajnik g. Lovšin. Na
dnevnom redu občnega zbora je bilo tudi
vprašanje, ali naj se priključijo maribor-
ski rezervni častniki bojovniški organi-
zaciji »Boja«, o katerem programu in delo-
vanju je podal obširno poročilo prvi pod-
predsednik »Boja« g. Longor iz Ljubljane.
Sprejet je bil končno predlog, da pristopi
odbor kolektivno k novi bojovniški orga-
nizaciji.

Žene zbirajte podpise! Na temelju skle-
pa ljubljanskega ženskega zborovanja, ki
se je vršilo 11. tm. pod predsedstvom ge.
Tavčarjeve, pozivamo vse žene iz obmo-
čja nekdanje mariborske oblasti, da zbi-
rajo podpise za resolucijo, ki je bila na
zborovanju sprejeta in v časopisih objavl-
jena. Podpišejo se naj vse žene in dekleta
ne glede ali so v službi nastavljene ali ne.
Ker morajo biti vse pole do 20. t. m. pri-
zvezi v Beogradu, prosimo zbirateljice
podpisov, da pošljejo pole do sobote to
je 17. tm. na naslov: Mariborsko sloven-
sko žensko društvo, Maribor, Ciril-Me-
todova ul. 18.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v
ponedeljek ob 20.15 predava g. univer-
prof. dr. A. Košir iz Ljubljane o velezani-
mivi temi »Kri pripoveduje«. Na podlagi
mnogih skioptičnih slik bo obrazložil se-
stavine krvi, njeno normalno in bolno sta-
nje ter opozoril na velevažno ulogo, ki jo
igra krvni serum v sodni medicini.

**Važna in zanimiva predavanja v radiu
Ljubljana.** O primeru našega rojaka Iva-
na Kreita, ki je bil več mesecev zaprt
v draždanskem koncentracijskem taboriš-
ču, smo v našem listu že poročali. Kreit
predava o svojih doživljajih vsak poned-
eljek ob 18.30 v radiu Ljubljana. Kogar
nemški problemi zanimajo, naj na vsak
način posluša ta važna predavanja. Do-
sedaj je govoril o temah: Nemčija v
dobi krize, Dva ponedeljka zaporedoma
(19. in 26. tm.) bo govoril o nacionalni
socialistični revoluciji. Sledita še preda-
vanji o koncentracijskih taboriščih in o
nacionalno socialističnih aspiracijah.

Šahovsko državno prvenstvo. Jugoslo-
vanska šahovska zveza v Zagrebu je od-
ločila, da bo odigran finale za državno
šahovsko prvenstvo med Beogradom in
Ljubljano na letošnje Veliko noč.

Šahovski brzoturnir. Udeleženci ne-
davno končanega konzultacijskega turnir-
ja prirede jutri v torek ob 20. uri v kavar-
ni »Jadran« šahovski brzoturnir z 12 ude-
leženci. Čas premišljanja za potezo bo
znašal samo 10 sekund. Vabljeni so vsi
mariborski šahisti, da se turnirja udeleže.
Če se javi preveč interesentov imajo
močnejši prednost. Udeleženci bodo pla-
čali malenkostni znesek v nagradni fond.
Prihaje sprejema še tik pred pričetkom
vodja turnirja g. prof. Sila.

Vsako zlo lahko ublažijo, če pri prvem
njegovem znaku ukrenete proti njemu
vse, kar je potrebno. To velja tudi pri
raznih boleznih in posebno še pri onih, ki
jim ne pripisujemo posebne važnosti. Tak-
o na pr. imajo lahko prehlajenja nepre-
gledne posledice, če jih zanemarimo. Z-
eno ali dvema tabletama Aspirina pa se
hitro in sigurno iznebite vsakega prehla-
da.

Zrcalo našega gospodarstva. Društvo
industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani
objavlja za dobo od 21. do 28. februarja
naslednjo statistiko (Številke v oklepaju
se nanašajo na isto dobo v lanskem letu.):
Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini
3 (3), savski — (3), vrbaski, zetski in
vardarski — (—), primorski, drinski,
Beogradu, Zemunu in Pančevu 1 (1), do-
navski — (1), moravski 1 (2); otvorene
posredovalne poravnave izven konkurza:
v dravski banovini 3 (2), savski 2 (5), vr-
baski 1 (—), primorski — (2), drinski in
vardarski — (—), zetski 1 (1), donavski
1 (5), moravski — (1), Beogradu, Zemu-
nu in Pančevu 2 (2); otvorena posredo-
valna postopanja: v dravski banovini,
savski, vrbaski, primorski, drinski, zet-
ski, donavski, moravski, vardarski ter
Beogradu, Zemunu in Pančevu —; od-
pravljeni konkurzi: v dravski banovini,
vrbaski, drinski — (—), savski 1 (3), pri-
morski in zetski — (1), donavski 2 (1),
moravski 2 (3), vardarski — (2), Beo-
gradu, Zemunu in Pančevu 1 (—); od-
pravljene prisilne poravnave izven kon-
kurza: v dravski banovini 1 (—), savski
— (21), vrbaski — (4), primorski — (3),
drinski 1 (3), zetski in donavski — (1),
moravski in vardarski — (—), Beogradu,
Zemunu in Pančevu 1 (4).

Uverjenje za zavarovanje valute. V
»Službenih novinah« št. 45. je bil objavl-
jen odlok ministrstva financ, ki se gla-
si: »Od 1. marca 1934. veljajo vsa potr-
dila o zavarovanju valute samo en me-
sec od dneva izdaje«. Po dobljenih in-
formacijah je ta odlok tolmačiti v tem
smislu, da se šteje rok od dneva izdaje
potrdila do dneva natovoritve dotične-
ga blaga za izvoz in da ta rok ne sme
biti daljši od meseca dni.

Poštna hranilnica v februarju. Napre-
dek Poštne hranilnice je vedno večji. V
januariju so narasle hranilne vloge za
24.57, v februarju pa za 23.04, torej v
dveh mesecih za 47.6 milijonov dinarjev,
da so znašale koncem februarja že 611.7
milijonov dinarjev. Vseh vlagateljev pa je
bilo koncem februarja 275.761. Število
čekovnih računov je naraslo v februar-
ju za 117 na 23.668. Promet po teh ra-
čunih je znašal 4299 milijonov. Vloge po
čekovnem računu so dosegle koncem fe-
bruarja vsoto 1078.9 milijonov dinarjev.
Skupno število vseh vlog je znašalo kon-
cem februarja 1690.6 milijonov dinarjev.

Službeni list dravske banovine objavl-
ja v letošnji 20 številki: Pravilnik o se-
stavi bilance in načrta prečiščene bilan-
ce in o določitvi obrestne mere za stare
hranilne vloge; izpremembe in dopolnitve
v taksnem in pristojbinskem pravilniku;
objave banske uprave o pobiranju občin-
skih trošarin v letošnjem letu ter razne
objave iz »Službenih novin«.

Radio Ljubljana. Spored za torek 13.
marca. Ob 11: šolska ura: »Potovanje
vzgaia« (Vojko Jagodič); 12.15: potova-
nje, reproducirane pesmi in glasbene sli-
ke; 12.45: poročila; 13: čas, češka lahka
glasba na ploščah; 18: otroški kotiček:
»Otroci se vesele« (F. Delak); 18.30: re-
producirane koračnice; 19: francoščina,
poučitev prof. Prezeli; 19.30: »O držav-
ljanski vzgoji«, predava prof. Marinko;
20: glasbeno predavanje; 20.30: radio-
orkester; 21.30: humoristično posnema-
nje instrumentov, predava g. Zor; 22:
čas, poročila; 22.30: angleške plošče.

**Vremensko poročilo mariborske mete-
orološke postaje.** Davi ob 7. uri je kazal
toplomer 8.3 stopinj C nad ničlo; mini-
malna temperatura je znašala 7.2 stopinj
C nad ničlo, barometer je kazal pri 13.8
stopinjah 726.5, reduciran na ničlo pa
724.8; relativna vlaga 74; vreme je obla-
čno; vremenska napoved pravi, da bo
oblačnost naraščala in da se bo vreme
poslabšalo.

Grajski kino. Danes zadnjič »Bodi mo-
ja« s Fröhlichem. Od torka dalje veselje-
gra »Ljubi me in svet je moj« M. Taal, F.
Bressart in G. Aleksander.

Kino Union. Predvaja od danes dalje
izborni dvojni spored »Minuto pred 12.
uro« s Tomom Mixom in »Črna smrt« s
Kenom Mavrnardom.

Franc Jožefova voda je odlično sred-
stvo tudi za druge delavce, živčno o-
slabele in ženske kot dobro odvajalno
sredstvo.

Narodno gledališče

REPERTOAR

Ponedeljek, 12. marca Zaprt.

Torek, 13. marca ob 20. uri »Natalija«
red B.

Prva ponovitev »Natalije«, učinkovite
drame ruskega klasika I. S. Turgenjeva,
bo v torek, 13. t. m. za red B.

Domača otroška igra na mariborskem
odru. Te dni bo premiera »Jurčka«, prav-
ljčne igre najboljšega slovenskega mla-
dinskega dramatika Pavla Golie. Delo
je tudi zelo zabavno. Režira Rasberger,
nastopijo Barbičeva, Gorinška, Star-
čeva, Dragutinovičeva, Gorinšek, Hara-
stovič, Medven, Rasberger, Skrbinšek,
Crnobori, Grom, Verdonik, mali Mohor in
drugi.

Mariborsko Narodno gledališče gostuje
v nedeljo, 18. tm. ob 20. uri v Sokolskem
domu v Rušah z izvrstno uspešo češko
komedijo »Okence«. Delo je jako zabavno
ter odrsko učinkovito. Nabavite si vstop-
nice!

Pri lenivosti črevesja, boleznijeter in
žolča, odebelelosti in protinu, katarju že-
lodca in črevesja, obolenjih danke od-
pravi naravna »Franz Josefova« grenčica
zastajanje v trebušnih organih hitro in
brez bolečin. Dolgoletne izkušnje po bol-
nišnicah uče, da uravnava »Franz Josefo-
va« voda izborno delovanje črevesa. —
»Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh
lekarinah, drogerijah in specerijskih trgo-
vinah.

Fotoamaterji! Za album, ki bo tiska
v bakrotisku in razkošno vezan, zbira
založništvo zanimanje in lepe posnetke iz
mesta in okolice. Fotoamaterje in druge
imejitelje takih posnetkov prosimo, naj
jih izroče upravi »Večernika« in naj tam
sporoče svoje zahteve.

Ukradeno kolo. Včeraj dopoldne je ne-
znan tat odpeljal zasebniku Barbariču iz-
pred neke gostilne v Vetrinjski ulici 1000
Din vredno »Pegout« kolo, ki ima eviden-
čno štev. 51.296. Barbarič je prijavil tat-
vino policiji.

Aretiran tat kokoši. V zadnjem času
je bilo v magdalenskem predmestju iz-
vršenih več tatvin kokoši. Policija je bila
budna na zasledovanju in se ji je posreči-
lo ujeti storilca v osebi 36letnega brez-
poselnega slikarskega pomočnika Karla
Rapa iz Hajdine. Pri zaslišanju je areti-
rani Rap priznal, da je štirikrat vlomil v
kokošnjak prevoznika Ivana Sluge na Tr-
žaški cesti in odnesel 35 kokoši, 1 gos-
aka, 1 purana in 8 golobov. Na vesti pa
ima še druge grehe in ga je policija izro-
čila sodišču.

Ptuj

Osemdesetletnica grofa Herbersteina.
V petek 9. t. m. je praznoval lastnik ptuj-
skega gradu, grof Josip Herberstein 80-
letnico rojstva. Rodil se je 9. marca leta
1854. Ptujski grad, ponos Ptujčanov, je
podedoval po svoji materi grofici Tereziji
Herbersteinovi, rojeni kneginji Dietrich-
steinski. V prejšnjih letih je bival stalno
v Ptuj, sedaj pa živi v Gradcu. Znan kot
naravoslovec, posebno v etnologiji; je
prepotoval mnogo sveta. Zanimal se je
tudi zelo za znamenitosti in arheologijo.
V gradu je uredil poseben oddelček kot
muzej, kjer zbujajo posebno zanimanje
zlasti staroslovenske najdbe, ki jih je iz-
kopal v letih 1908—1912 v razvalinah na
Panoramskem hribu in okrog gradu pri-
znani strokovnjak notar Viktor Škrabar.
Razen umetnin je zbral v svojem gradu v
Ptuj tudi obsežne arhive iz gradov Vur-
berg, Hrastovec in Ravnopolje, ki bodo
še predmet podrobnih strokovnih študij.
Omeniti je treba tudi njegovo zbirko por-
tretov in slik odličnega renesančnega
mojstra, čigar ime pa še ni znano. Jubi-
lant uživa zaradi svoje gostoljubnosti in
naklonjenosti pri učenjakihi splošno spo-
štovanje in ugled. Zlasti je bil naklonjen
ptujskemu Muzejskemu društvu, ki ga je
že pred 25. leti imenovalo za svojega čast-
nega člana. K 80letnici čestitamo jubilan-
tu tudi mi in mu želimo, da bi še mnogo
let užival sad svojega požrtvovalnega de-
la in se ga veselil.

Nesreča z revolverjem. Posestniški sin
Franc Janžekovič iz Zobovcev je snalil
nabit revolver, ki se je pa nenadoma spro-
žil in je zadela krogla Janžekoviča v le-
vo nogo in mu razbila kost. Težko ranje-
nega so prepeljali v ptujsko bolnišnico.

Predavanja Ljudske univerze

Prof. dr. Bilimović o načrtnem gospodarstvu

O načrtnem gospodarstvu, njegovem zgodovinskem nastoj, razvoju in pomenu, je govoril hvaležnim slušateljem Ljudske univerze univ. prof. Aleksander Bilimović iz Ljubljane.

Gospod profesor, ki je predaval pred in med vojno na univerzi v Kijevu, nam je uvodoma označil važnost vprašanja načrtnega gospodarstva v današnjem gospodarskem življenju, ki ga vedno bolj in bolj razjeda silnost političnih valovanj in vplivov. Načrtno gospodarstvo gotovo ni zgodovinska novost, kajti razne načine svojstveno vezanega gospodarstva so poznala vsa zgodovinska obdobja: n. pr. naše stare zadruge, občinske in druge zajednice. V splošnem se more reči, da je bilo gospodarstvo liberalne dobe le, teoretično popolnoma svobodno, ker so ga pač omejevali v praksi najrazličnejši zakoni in določbe upravnih oblasti in korporacij. Miselnost osnovna liberalnega gospodarstva je bil nazor, da rodi čimvečja gospodarska svoboda čimvečji gospodarski razmah in čimvečjo občo gospodarsko blagostanje. Veliki merkantilni sistemi (Colbert i. dr.), vzrasli iz zgodovinske nujnosti, so dali gospodarskemu razmahu tako silnih vzpodbud, kakor noben sistem poprej. Moralno, zdravstveno in gmotno stanje mas se je neverjetno izboljšalo, kar neizpodbitno dokazuje stvarna statistika, ki je ugotovila indekse za vse vrste ljudskega življenja. Ekonomska svoboda je izvajala politično svobodo, ki je bila le kratka epizoda. Vojne in povojne razmere so izoblikovale nove faze vezanega gospodarstva (karte za živila itd.), povečanje monopolizacije (vedno več vezanih tvarin: vžigalice, moka itd.) in svojevrstne mere agrarne politike.

Svobodno tekmovalstvo izpodrivajo vedno bolj monopolne, maksimirane cene in končno se najde vse neorientirano gospodarstvo v vrtljavi krizi prevelike ponudbe in preoslabljenega povpraševanja, nezaupljivosti, boja agrarnih zadev zoper industrijske itd. Iz teh neoblikovanih razmer se izcimijo boljše stvari, fašizem, hitlerizem, korporacijska stremiljenja kršč. socialcev in končno močna gospodarska politika Roosevelta. Kapitalizem preživlja svojo veliko strukturno krizo ter se vedno bolj zateka v načrtno gospodarstvo (Planwirtschaft). Načrtno gospodarstvo (po enotnem, kvalitativno in kvantitativno, časovno določenem načrtu) obsega vse plati javnega življenja; tako predvideva Rooseveltov »možganski trust«: 1. kontrolo in ureditev valutnega vprašanja (prisilna oslabitev dolarja); 2. ureditev gospodarske produkcije (omejitvev agrar. prod.) in 3. uredi-

tev gospodarskega procesa. G. predavatelj izoblikuje definicijo načrtnega gospodarstva, objasnijo njegov teleološki (smotreni) moment ter objasnijo oblike prehodnih (hibridnih) gospodarskih stremiljenj. Na boljše primeru prikaže vse hibe ekstremnega načrtnega gospodarstva, ki uničuje osebno gospodarsko svobodo in odvzame gospodarske-

mu življenju gonilno silo, brez katere ne more uspevati gospodarsko področje.

Izhod iz preminogih in težkih kriz, v katere je padlo naše gospodarstvo, mnogokrat po lastni krivdi, tvori g. predavatelj smiselno in smotreno vezano (načrtno) gospodarstvo, ki pa je v stanju očuvati osebno gospodarsko svobodo, katere nam je jamstvo, da bo vse naše gospodarsko življenje ozdravljeno iskalo srečnejša pota gospodarskega napredka in konsolidacije. (Gospodarski dualizem.)

Shod bojevnikov v Unionu

Ostri govori pred 3000 poslušalci

Včeraj dopoldne se je vršil v Mariboru shod Združenja borcev Jugoslavije, ki je bilo pred nekaj meseci ustanovljeno v Ljubljani. Za včerajšnji shod je bilo precej zanimanja. Iz Ljubljane se je pripeljalo s posebnim vlakom okrog 500 ljudi. Na kolodvoru so bili gosti pozdravljeni z godbo, nato pa je krenil sprevod z godbo na čelu v unionsko dvorano, kjer se je vršil shod. Ob prisotnosti okoli 3000 ljudi, med katerimi smo opazili tudi zastopnike oblastev, je ob 10.30 otvoril shod predsednik mariborske invalidske organizacije g. Ivan Geč. Nato je povzel besedo predsednik Združenja borcev g. Kuster iz Ljubljane. Uvodoma je prečital izjavo, ki poudarja, da Združenje borcev Jugoslavije ni nobena stranka, še manj politična stranka. Bojevniki razpravljajo o socialnih in gospodarskih pojavih samo v stremljenju do najboljših poti v dobrobit naroda in države. Voditelji »Boja« izjavljajo, da se ne bavijo s temi vprašanji kot politiki, temveč samo kot sinovi naroda ter se ne smejo zamenjavati z voditelji političnih strank. V svojih nadaljnjih izjavah je g. Kuster podčrtal, da se organizacija »Boja« bavi s sodobnimi problemi na temelju svojih oblastno potrjenih pravil, torej na strogo zakoniti podlagi. Spregovoril je tudi o današnjih težkih gospodarskih razmerah, o položaju kmeta in delavca, ki jima je treba zagotoviti minimalne cene in mezde. G. Kuster je poudaril, da je gibanje »Boja« nadstrankarsko in ni naprejeno proti nobeni politični stranki ter podpira vsako pošteno in nesebično prizadevanje.

Za predsednikom Združenja borcev je spregovoril prvi podpredsednik »Boja« in predsednik vojnih dobrovoljcev v Ljubljani g. A. Lorger. V svojem govoru je naglasil, da je za bivše bojevnike, kakor tudi za naš narod bistvo jugoslovanskega državljanstva z vsemi njegovimi vrtilinami in dolžnostmi že davno dognana stvar. Za tiste pa, ki iščejo v tem razglabljanju osebnih in strankarsko-klikarskih koristi, je pa to vprašanje še vedno in bo še dolgo življenjski problem. Bojevniki, ki so

ustvarjali našo lepo Jugoslavijo z dejanskimi žrtvami na bojnih poljanah, vedo, da je pravi jugoslovanski patriotizem samo tisti, ki je vedno pripravljen na največje žrtve za kralja, narod in državo. Govornik je zavračal vsak poenk o vrlinah in dolžnosti pravega jugoslovanskega državljanstva. Obsodil je tudi ovadustvo, ki je hotelo bojevniški pokret prikazati kot protidržaven ali celo vojski škodljiv. Dotaknil se je tudi vprašanja zakonitve stalnosti državnih nameščencev, zakonske ureditve obveznosti kmečkega ljudstva, izenačenja industrijskih cen s cenami kmečkih pridelkov, zakonske ureditve enakomerne razdelitve blagodat in bridkosti gospodarskega razmerja med podjetniki in delavci ter nameščenci in raznih drugih aktualnih vprašanj.

Za njim je pozdravil zborovalce zastopnik invalidskega združenja g. Dušan Tošić iz Beograda. O narodni obrambi je spregovoril g. Matičič in v svojem govoru orisal trpljenje naših bratov in sester, ki žive v neodrešeni domovini. Sledilo je poročilo tajnika »Boja« g. Fabjančiča, nakar je povzel besedo g. Stane Vidmar.

Izvajanja g. Vidmarja so bila zelo obširna. Uvodoma je omenil in orisal položaj, ki je nastal po prevratu in je trajal vse dotlej, dokler ni nastala sprememba, ko je izdal naš kralj zgodovinsko pomembni manifest, s katerim so bile razpuščene vse politične stranke, ki so ovirale vsa leta po osvobojenju naš gospodarski, kulturni pa tudi zdrav politični razvoj. Dejal je, da s starim sistemom ni mogoče več izhajati in morajo nastopiti novi ljudje z novimi radikalnimi reformami. Dotaknil se je vprašanja tuje lastnine in tujega kapitala, ki izkorišča pri nas malega človeka. S tem v zvezi je govoril nadalje o našem združništvu, ki predstavlja skoro ves naš narodni kapital, vso našo gospodarsko moč, pa je zato največji zločin proti gospodarski svobodi naroda, ne samo vse kar se stori proti združništvu, marveč tudi vse, kar se v zagrizenosti dobrega v prid in obrambo združništva opusti. Obširno se je bavil tudi z vpraša-

njem naših dajatev. Dejal je, da je to, kar se godi pri nas z davki, brezglavi sistem uničevanja in je brezbržnost, s katero se gre mimo vseh teh pojavov propadanja, neodpušljiva.

To je anacionalno delo, je protidržavno delo, ki izpodjeda korenine ne samo sedanjemu državnemu redu, marveč tudi državi sami. Obravnaval je izdatke našega državnega proračuna in vprašanja naše državne uprave. V naši državi prejema ogromno število ljudi popolnoma neupravičeno penzije in so med njimi celo takšni, ki niso bili nikdar v državni službi.

Dotaknil se je nadalje korupcijskih afer v drugih državah in omenil sarajevsko, ki je odnesla državni blaginji približno 30 milijonov Din. Razpravljal je nadalje o eksistenčnem minimumu in o vprašanju mezd našega delavstva. Naglasil je, da je splošna določitev eksistenčnega minimuma najnujnejša in neodložljiva zadeva. Potrebni so zato energični ukrepi, da se položaj našega delavstva, kakor tudi nameščenstva, ki ni nič na boljšem, spremeni. Nezaslišano je, da se velekapital v doseg svojih ciljev poslužuje tako okrutne igre z usodo delavstva.

Z zborovanja je bila poslana vdanostna brzojavka našemu kralju, pozdravna brzojavka pa zunanjemu ministru g. Jevtiću. Po dvehurnem trajanju je g. Geč zaključil shod, nakar je godba zaigrala »Hej Slovani«.

Sokolstvo

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Tudi pusta je naše Sokolsko društvo dobro pokopalo. Društvo je uprizorilo veseloigro »Trije vaški svetniki« in se je publika izvrstno zabavala, saj so vsi igralci igrali res prav dobro. Ta igra je bila prijetna zabava v gostilni gospe Podgorškove. Za Veliko noč se pripravljajo imenitna veseloigra »Poslednji mož«. Kdor se hoče nasmejati za nekaj časa, naj pride! Na svidenje!

Križevci pri Ljutomeru. Sokolsko društvo v Križevcih pripravljajo burko »Charlejeva teta«, ki jo bo uprizorilo v nedeljo 15. aprila v prostorih g. Hanžekovića v Križevcih. Na prireditvev opozarjamo občinstvo, ki se je pri zadnji igri dobro zabavalo, da pripelje še druge gledalce. Sosedna društva pa prosimo, da na ta dan ne prireja svojih prireditev. Zdravo!

Čudno vprašanje.

»Gospod stotnik, ali ste oženjeni?« vpraša dama nekega časnika, ki ji odgovori: »Ne.«

»Kdo pa je tista mlada dama, s katero ste bili preteklo nedeljo na izletu?« vpraša nadalje dama.

Stotnik ji v zadregi odgovori: »Ali je morda podobna moji ženi? ...«

Albert Jean:

Obriti gospod

Gospa Farigondova se je zaničljivo s prstom doteknila kosmatega obraza svojega moža.

»Obriti se moraš, pa takoj!« je zapovedala.

Gospod Farigond je dejal:

»Zvedel sem od sobarice, da v tem kraju ni brivca.«

»Kaj zato, saj lahko greš v Ploudalmenez. Tam boš našel, kar rabiš!«

»Ploudalmenez je daleč,« je ugovarjal gospod Farigond. »Deset kilometrov tja in nazaj, jaz sem pa prišel sem, da se spočijem.«

»Če odideš vsako jutro ob devetih od tu, si prav do kosila nazaj. Kar naprej, dragi moj! ... Le idi! Ali menda misliš, da se bom pustila poljubovati od tebe s tako raskavim obrazom?«

Gospod Farigond je vzdihnil in dal klobuk na glavo.

»Torej na svidenje!« je zamrmral.

Gospa Farigondova je čakala toliko časa, da ji postava njenega moža ni več kvarila pokrajine, nato se je naslonila s komolci na okno svoje sobe.

Pred oknom se je razprostiralo brezkončno morje in kričeči beli galebi so letali po modrem nebu. Mimo hiše so po blatu hodili fantje, ki so se vračali z ribjega lova, in mladi gospodje v črtanih

suknjah so odhajali na tenišče, noseč rekeke pod pazduho.

Gospa Farigondova, ki je ljubila ta sport, se je odločila, da si poišče partnerja za vsakdanjo partijo. In v tem upanju je pozvonila sobarici, da ji prinese vroče vode in čokolade.

Pri kosilu so se zbrali penzionarji hotela v jedilnici, ki je bila silno revno opremljena. Vstop novih došlecev je bila senzacija, kajti gospa Farigondova je pustila popolno svobodo svojim mladim prsim pod svilenim jerseyem z zlatimi gumbi. Kar se tiče moža, so njegova rejena lica visela na trd ovrtnik.

Kot je upala gospa Farigondova, je njena lepota kmalu začela vzbujati zanimanje pri mladih gospodih, ki se niso posvetili izključno samo sportu. In tako je kmalu pričela igrati tenis.

Gospod Farigond je kot gledalec prisostvoval tej zabavi, kadar se je vršila popoldan. Kajti ceremonija pri brivcu mu je vzela ves dopoldan.

Med gentlemen, ki so vihтели rekeke, se je predvsem odlikoval Fred Ancel po preciznosti svoje igre in gube svojih hlač. Ženski člani na igrišču so tekmovali med seboj, da igrajo skupaj z njim. Pred prihodom gospe Farigondove je bila mala Doralis ljubljenska šampiona.

Toda dvoje oči ostrigaste barve, nasmeš ust, vlažnih kot morski kamen, lasje svetle barve, kot so alge iz morskih globin, to je zadostovalo, da je lepi Fred zapustil Doralis in začel flirt z gospo Farigondo.

Vsako jutro, ko se je mož spravil na pot k brivcu, se je prikazal Fred, živčgajoč tango, na terasi hotela. Gospa Farigondova je takoj pokazala svoj nasek pri oknu.

»Počakajte me,« je zaklicala, »v petih minutah sem gotova!«

Čez pol ure je bila spodaj in Fred jo je galantno vodil med velikansko skalovje, ki se razprostira ob obrežju morja. Tu se nudi na tisoče kotičkov ljubimcem, ki se ne ustrašijo nobene vrtoglavoosti. In gospa Farigondova je sledila svojemu vodniku v ta kaos rožnatega granita...

Če je gospa Farigondova sledila Fredu, je mala Doralis sledila gospe Farigondovi. Popolnoma razumljiva ljubosumnost je trla srce dekleta, ki je videla, da ji je tujka v dveh dneh odnesla, kar je sezidala v celomesečnem flirtu. Bedasto počenjanje sprehajajočega se moža jo je že skoraj privedlo do obupa.

Fred in njegova prijateljica niti sanjala nista, v kaki nevarnosti sta. Plodonosno sta prebila vsak dopoldan na bele pesku med dvema ogromnima skalama; v eni je bila votlina, v katero sta se v primeru, če je solnce prehudo pripekalo, lahko umaknila. In gospa Farigondova je uživala svojo srečo brez vsake zahrbitve misli, kajti vedela je, da jo njen mož brezpogojno posluša in da si nikdar ne bi upal stopiti neobrit pred njo.

»Ura je enajst! V naglici je zapustil brivnico!« je mrmrala.

»Sedaj hiti čez klanec pri Trestignonu in se pošteno poti!« je dodal Fred.

»Sedaj koraka mimo Semaforja!«

»In hiti na levi strani mimo cerkve Clarté.«

Slika ubogega moža, ki sopiha v pekočem solncu, jima je napravljala počitek bolj slasten in prijeten.

Neko jutro sta se gospa Farigondova in Fred pravkar pripravljala, da se skupaj kopata v bistrih morskih valovih, ko so se začuli težki koraki, ki so stopali proti skritemu obrežju. In gospod Farigond se je pokazal pred obema krivcem.

»Kaj pa delaš tukaj?« je vprašal strogo svojo ženo.

»In ti?« mu je odgovorila gospa Farigondova, ki se je rada jezila. »Mislim sem, da si pri brivcu. Od kdaj si pa upaš, ne več briti se vsako jutro?«

»Obriti sem!« je izjavil gospod Farigond in se pogladil po obrutih in mehkih licih in po podbradku.

In ko je gospa Farigondova prebledela pred to skrivnostjo, je njen mož pridelal:

»Pravkar sem srečal na potu v Ploudalmenez gospodično Doralis, ki mi je dejala: »Ubogi gospod, vi se mi pa res smilite, ker morate vsak dan tekati. Priđite k meni v mojo sobo v hotel: imam nekaj lepega za vas. In tam mi je dala brivni aparat! ...«

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Princesa se je zmedeno poklonila in se dala nato molče odnesti iz prestolne dvorane. Dasi ni dvignila glave in se ni ozrla, je vendar čutila, da jo spremlja čisto do vrat faraonov pogled, ki se ga je bala. Še nikoli je ni tako gledal noben moški, še nikoli ji nobeden ni govoril takih besed. Ni jih razumela, samo podzvestno je čutila, da jo čakajo velike nove stvari. Kakšne? Ni si vedela povedati. Čuden je bil ta dvor vladarja vladarjev, vse drugačen tudi sprejem, kakor si ga je bila zamišljala takrat, ko je na hrbtnu ogromnega slona potovala dolge tedne preko prostranih neznanih dežel, preko gora in voda, od daljnega večera do daljnega jutra. Šele tedaj, ko je zunaj pred vrati nehala delovati magija faraonovega pogleda, se je zopet umirila.

Faraon se je vrnil na prestol in dejal Aftagadu, ki je mirno in tiho stal ob strani:

»Pokaži mi še druge darove!«

Vratar je udaril tretjič na gong.

Pri vratih so se pokazali bakrenopoliti azteški sužnji, noseč male in velike skrinje, umetniške izdelke največjih mojstrov večerne dežele, napolnjene do vrha z dragocenim orožjem, nakitom, posodjem in drugim blagom. Postavljali so jih po vrsti faraonu pred noge, padali na kolena in se s čeli dotikali tal.

Semis Ofiris je opazoval zaklade z očmi strokovnjaka in jih ocenjeval. Videl je, da mu je poslal azteški kralj, ki ga je bil že pred davnimi leti, ko je bil še mladenič kakršen je njegov sin Semis Isis, napadel, premagal in podredil svoji oblasti kot svojega zaveznika in podložnika, vse tisto in v toliki meri, kakor je določala sklenjena pogodba, a tudi ne koščka več. Venidar je bilo to ogromno bogastvo, ki ga kralj ni z lahka spravil skupaj. Faraon je vedel, da so morali nesteti zlatarji, rezbarji, brusači, slikarji in drugi spretni mojstri delati pet let — vse od zadnje pošiljatve —, da so izgotovili toliko dragocenosti. Teh darov je pa bil

posebno vesel, ker je vedel, da so azteški umetniki neprekosljivi mojstri. Bili so mu dražji kakor drugi darovi, ki so mu jih z vseh strani, iz najbližjih in najoddaljenejših dežel pošiljali podložni vladarji.

»Zopet so se povečali moji zakladi, zopet je narasel blesk moje slave in moči. Še bolj bogato bom mogel opremiti svoje sobane, oborožiti zapovednike čet in vojščake in še večji bo lišp mojih odalisk«, si je dejal v mislih in se zadovoljno smehljaj. Toda samo za hip. Že trenutek nato so se vrstile njegove misli k princesi Evalasti, lepi plahi golobici, ki je trepetala pred njim in ni upala ozreti se mu v oči. Potem se je obrnil k vrhovnemu zakladniku in mu dejal:

»Moj zvesti služabnik Sitis, tebi izročam v varstvo te nove zaklade, ki so priča moje moči tudi v daljni večerni deželi, najbolj oddaljeni med oddaljenimi. Čuvaj jih kakor punčico svojega očesa!«

»Gospodar moj,« je odgovoril zakladnik, se dvignil in poklonil, »faraon faraonov, tvoj služabnik sem in samo zato tu, da izpolnjujem tvoje želje in ukaze. Sprejemam zaklade in ti obljubljam, da jih bom varoval tako zvesto, kakor va-

rujem dih svojega življenja!«

Namignil je svojemu namestniku 'Al-taisu in aztežkim sužnjem, ki so se dvignili s tal, zaprli skrinje in jih odnesli pod nadzorstvom straže iz dvorane v globoke, močno obokane podzemeljske prostore, kjer so se vrstile faraonove bogate zakladnice, da jih spravijo za uporabo, kadar bodo potrebni.

Ceremonija sprejemanja in prevzemanja darov je bila zaključena. Semis Ofiris se je obrnil k pisarju Azurisu in mu velel:

»Tebi, modri Azuris, izročam sina kralja večerne dežele, bistrega princa Aftagada! Bodi mu prvi učitelj in vodnik in kraje znanosti in umetnosti, ki so pridržane samo tistim, ki si jih je izbral veliki Râ za otroke svoje posebne milosti. Poskrbi, da bo postal uren sukalet pisala in meča, spreten računar in dober mislec. Dolžan sem ga vzgojiti, da pokažem svojemu zavezniku in podložniku spoštovanje njegove zvestobe in vdanoosti. Odgovoren si mi osebnost za vse, kar bi se mu žalega zgodilo.«

Potem je položil princu Aftagadu roko na glavo v znak, da ga sprejema med svoje dvorjane.

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Nogometne tekme v korist LNP — Druga revija mariborskih nogometašev — Slab obisk

Drugi del tekmovanja v korist blagajne LNP se je odigral včeraj popoldne na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu. Kljub lepemu vremenu se ni nabralo na igrišču pričakovano število gledalcev. In ni jim treba biti žal, saj niso zamudili nič posebnega. Tistih 150 ljudi, ki so vendarle prišli, pa predstavljajo po večini najožje pristaše naših klubov. Okrožni kapetan g. dr. Planinšek je sestavil štiri moštva, bele in zelene ter dve reprezentanci. V prvi tekmi sta nastopili

Beli: zeleni 5:3 (5:1).

Beli: Pišof (Z), Zgonc (Z), Oka, Gomol, Kirbiš, Korent, Preatoni, Vodeb, Vesnaver, Konič, Jurgec. (Vsi ISSK Maribor). Zeleni: Rostahar (S), Antoličič (R), Strnad, Dvoršak, Tkalec (vsi Svoboda), Baumgartner (R), Verbnik (R), Seničar, Selinšek, Dasko, Rožmarin vsi Svoboda).

V začetnih potezah so zeleni napadli, toda kmalu so se beli znašli in prišli v vodstvo. Nato so bili beli pol ure v premoči, iz katere so izbili pet golov. V drugem polčasu so zeleni resneje pritiskali ter z nadaljnjima dvema goloma distancirali bele. Tekma sama je bila odigrana v precej živahnem tempu. V glavnem je bila borbeno, opaziti pa je bilo precej nerodnosti, ki so na začetku sezone običajne. Sodil je g. Bizjak.

V drugi tekmi sta igrala

Reprezentanca A: reprezentanca B 3:2 (1:2).

Moštvo A: Kosem (R), Frangeš III, II,

Škof, Frangeš I. (vsi SK Železničar), Fučkar (R), Tičar (S), Ogrizek (M), Prinčič (R), Heller (R), Habit (Z).

Moštvo B: Mahajnc (Z), Klipsteter (R), Novak (S), Glavič (Z), Starc (M), Efferl (Z), Pavlin (Z), Pišof (R).

V glavnem je to bila tekma boljšega napada proti boljši obrambi. Reprezentanca A je imela boljši napad, ki se je zelo dobro razumel — le da je hotel kombinirati in driblati prav do gola. A reprezentanca je sicer imela nekaj močnih lukenj, toda okrožni kapetan ni mogel postaviti boljšega moštva. Začetkom in koncem igre je bilo A moštvo z lepo igro v premoči. Spočetka so se spuščali vse preveč v igračka nja, pokazali nekaj lepih potez, toda v napadu ni bilo realizatorja. Kmalu je prešla igra v mlačnejši tempo in je oživela šele proti koncu, ko je napad A moštva po energični igri zabil zmagonosni gol. B moštvo je bilo že v vodstvu z 2:0, vendar se jim ni posrečilo naskok obdržati. Rezultat odgovarja prilično poteku igre. Sodil je g. Vesnaver.

SK Drava: SK Ptuj 3:2 (3:1).

Tudi v Ptuj se je včeraj vršila nogometna tekma v korist blagajne LNP, in sicer med domačima rivaloma SK Dravo in SK Ptujem. Tekma je bila vseskozi zelo napeta in živahna. Končala se je z zmago »Drave« v razmerju 3:2. Sodil je g. Kopic iz Maribora.

Tekmovanje za prvenstvo Mariborske zimskega podzveze v smuku. Vče-

raj je priredil MSK v terenih okoli Črne-ga vrha tekmovanje za prvenstvo MZSP v smuku. Rezultati tekmovanja so bili naslednji: 1. Stopar (MSK) v času 6:55, 2. Vodenik (MSK) 7:50, 3. Berlek (Železničar) 7:50, 4. Voler (MSK) 7:50, 4. Cizelj (Železničar) 8:25, 5. Lettner (Rapid) 8:45, 7. Fanel (ISSK Maribor) 9:20, 8. Čop (Ilirija) 9:50, 9. Murraus (Žel.) 10:50, 10. Vilec (Žel.) 11:20. Po prvenstvenem tekmovanju se je vršila smučarska tekma odbornikov. Zmagal je Pinterič pred Heinrichom, Orterjem in Cizljem. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril je bila popoldne v gostilni Grögl na Breznem.

Ostale nogometne tekme.

Ljubljana: Ilirija: Concordia (Zagreb) 6:6 (3:2).

Celje: Atletiki: Jugoslavija 3:2 (0:1), SK Celje: SK Olimp 3:1 (1:1).

Zagreb: Hašk: Železničar 6:1.

Beograd: Jugoslavija: Slavija (Sofija) 4:1 (2:1).

Praga: Slavija: Viktorija Žižkov 7:1, Kladno-Sparta 5:1, Teplitzer SK: Nachod 4:1.

Dunaj: Avstria: Donau 2:2, Vienna: Sportklub 3:2, Wacker: Rapid 4:3, Admira: Hakoah 5:2.

Vabilo

na

52. redni občni zbor Posojilnice v Mariboru

r. z. z o. p.

ki bo

v sredo 21. marca 1934
ob 17. uri v mali dvorani
Narodnega doma II. nad.

DNEVNI RED:

1. Čitanje zapisnika 51. rednega občnega zbora z dne 27. marca 1933.
2. Poročilo upravnega odbora.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrditev računskega zaključka za leto 1933 in razdelitev čistega dobička.
5. Volitev dveh članov odbora.
6. Slučajnosti.

Računski zaključek za leto 1933 je zadrušnikom na vpogled v posojilnični pisarni v Narodnem domu ob uradnih urah.

V Mariboru, 10. marca 1934.

Dr. Kac Viktor, l. r.
predsednik.

977

Razno

Po zelo znižanih cenah prodajam razne SPALNICE in kuhinjske opreme. Mizarstvo, Levstikova ul. 9. 982
SVETLI PREMOG DIN 37.— Mešovšek, Tattenbachova ul. 13, Tel. 2457. Karbopaket. 860

Prodaj

NA PRODAJ DVA ORALA nživ in travnik, pri glavni cesti ob Pesnici. Vprašati pri L. Gupfleitnerju, Maribor, Delavska ul. 19. 980

ZELO DOBRO VINO

lastnega pridelka, dokler zaloga traja, letnika 1932, v zaprtih steklenicah, 1 liter Din 10.—, dobite v prodajalnici mlekarne Bernhard, Maribor, Aleksandrova c. 51. 949

Službo dobi

IŠČEM perfektno kuharico, ki opravlja tudi mala hišna opravila in marljivo sobarico. Auš, Krčevina, Sernčeva ul. 6. 985

Sobo odda

OPREMLJENO SOBO oddam gospodu. Maistrova ul. 17/II, vrata 12. 979

OPREMLJENO SOBO oddam takoj dvema osebam. Dravska ul. 10, Razboršek. 978

SOBO OPREMLJENO s prostim vhodom, električno lučjo oddam. Magdalenska ul. 50. 978

Stanovanje

TRISOBNNO STANOVANJE z vsemi pritliklinami oddam s 1. aprilom. Glavni trg 3. 977

Naša nad vse ljubljena hčerkica

Elica

učenka 1. razreda samostanske ljudske šole nas je, dne 10. marca ob pol 18. uri za vedno zapustila in se preselila med nebeške kraljice.

Pogreb naše ljubljene bo dne 13. marca ob 15. uri iz mrtvašnice na Mirogoj v Zagrebu.

Maribor, Zagreb, dne 12. marca 1934.

Žalnočji starši Ivo in Pavla Sterman ter ostali sorodniki. 984